A°. 1847. N°.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die gezegeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is ƒ in de drie maanden.

DINGSDAG 12 OCTOBER.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De koloniale autokratie.

Niets heeft in de nieuwe Oost-Indische wetgeving zoo zeer het oog van den vreemdeling getroffen als de onbegrensde magt, den gouverneur-generaal opgedragen. Men heeft luide klagten aangeheven over de dwingelandij, aan welke de vreemdeling zich daardoor in onze kolonien blootgesteld ziet, maar men heeft geheel uit het oog verloren, dat de ingezeten aan dezelfde willekeur is blootgesteld, en dat het de stuitendste anomalie geweest zou zijn, den vreemdeling waarborgen tegen een misbruik van gezag te geven, welke men den Nederlander onthoudt. Wanneer de Nederlanden moet leeren, hoe onzeker het leven onder den ijzeren scepter der autokratie is, dat ook de vreemdeling dit ondervinde, en, in zijn land teruggekeerd, juiche over het verstandiger stelsel van bestuur, dat aldaar heerscht. Het is zeer begrijpelijk, dat Engelschen, welke zich nimmer aan een stelsel van willekeur zouden willen onderwerpen, en welke nergens aan zoo volstrekte oppermagt onderworpen zijn, zich moeijelijk eenen toestand kunnen begrijpen, waar alles, vrijheid en bezittingen, van den gril van eenen enkelen ambtenaar afhangt. In verscheidene zijner kolonien vindt de Engelschman in het klein de vormen van regering van het moederland terug; maar zelfs daar, waar de inlander weinig regt heeft tegen den Europischen indringer, waar meer despotische vormen heerschen, zou geen bestuur het wagen den Europiaan op zulk eene wijs te behandelen als bij ons regt heet.

Onze minister van koloniën is de hardnekkigste verdediger dier koloniale autokratie. Hoe weinig zij, echter, zijnen lof verdient, kan uit de klagten, in Engeland aangeheven, blijken. Tot hiertoe schijnt men buitenslands nog niet geweten te hebben, dat vrijheid en regtszekerheid woorden waren, welke in het woordenboek van ons koloniaal bestuur te vergeefs gezocht worden. De openbaarmaking heeft eensklaps het gevaar doen zien, waarin de eerste en heiligste regten van den mensch bij ons verkeeren, en dadelijk verheft men zich tegen dat stelsel. Men vindt er aanleiding in tot verwijtingen tegen ons gouvernement, welke men meent, dat de diplomatie zich behoort aan te trekken. Men gebruikt het als een voorwendsel, om in voorraad eigene roofluat te verschoonen.

Nog noodlottiger, echter, is ĕn voor het moederland, ĕn voor de koloniën dat stelsel van autokratie. Het neemt niet enkel den vreemdeling tegen ons in, en geeft hem aanleiding tot klagten, maar het is in lijnregten strijd met een verstandig stelsel van bestuur. Onze koloniën zullen altijd hoogst onzekere bezittingen blijven, zoo lang zij niet werkelijk gekoloniseerd zullen wezen, dat is zoo lang het haar aan eene Europische bevolking ontbreken zal, welke zich daar voor altijd gevestigd heeft, en daar eene magt vormt, die, altijd aanwezig, niet voor groote kosten uit Europa behoort ontboden te worden. Deze behoort beschaving rondom zich te verspreiden en den inboorling tot zich op te trekken. Dan behoeft men de legers en vlooten van magtige staten niet te vreezen, want men heeft de middelen van verdediging bij de hand, men zal daar evenzeer voor haardsteden en altaren strijden als in Europa. Zelfs voor het geval, dat men het onderspit delven en voor magtiger bezwijken moest, zou het gevoel van nationaliteit, hetwelk daar bestond, de nederlaag overleven en tot naauwe betrekkingen aanleiding geven. Zoo koloniseerde Frankrijk in Canada, zoo onze voorouders de kaap de Goede Hoop, en ook onder de ongunstigste omstandigheden is het gevoel van broederschap daar niet uitgewischt.

Eene schoone gelegenheid tot zulk eene kolonisatie heeft zich in de laatste jaren aangeboden, maar, volhardende in zijn autokratisch stelsel, heeft ons bestuur het voordeel, dat zich aanbood, van de hand gewezen en ons een onherstelbaar nadeel toegebragt. Het is waar, dat onder een verstandiger beheer, de aanleiding tot verhuizing bij onze landgenooten minder zou geweest zijn, niet zoo velen misschien zouden hun vaderland hebben trachten te ontvlugten. Geheel belet intusschen zou men haar niet hebben, want in den toestand der tegenwoordige maatschappij, ligt meer dan ééne grond, welke daartoe leiden moet. Die verhuizenden in onze koloniën toe te laten, hun bij hunne vestiging de behulpzame hand te bieden, zou het werk eener goede staatkunde geweest zijn, maar daartoe werd in de eerste plaats regtszekerheid voor persoon en goederen, afschaffing van alle autokratische willekeur geëischt. Zoo lang het van eenen enkelen gril of eenen benaauwden droom des gouverneurs generaal kan afhangen, den kolonist aan zijn huisgezin te ontrukken, hem zijne goederen zonder vorm van proces te ontweldigen, den loop der justitie te stremmen, zoo lang zullen zich geene menschen, die iets te verliezen hebben, in de koloniën blijvend gaan vestigen. Wie zal aan zulk eene kans de rust van zijn leven, de vruchten van zijnen arbeid willen wagen? Hoe zal immer, zonder eene wezenlijk koloniale bevolking, de beschaving zich over den archipel verspreiden? Maar monopolie-geest en heerschzucht willen noch van beschaving, noch van vrijheid weten.

Onder het autokratisch stelsel kan zich nimmer eene andere bevolking vormen dan van ambtenaren, welke werktuigelijk den wil des autokraats volgen, of van eenige planters en kooplieden, die zich zoo spoedig mogelijk trachten te verrijken met den buit der inboorlingen, ten einde dien in Europa in weelde te kunnen doorbrengen. Maar geen van beide geeft aan ons koloniaal bestuur de noodige kracht of kennis; het is hem niet zoo zeer om het belang der kolonie, maar om hun eigen belang te doen: het lot der kolonie is hun onverschillig, zoodra zij er zelven niet in betrokken zijn. Zij onderzoeken dus weinig; zij blijven vreemd aan het land en kunnen dienen, om aan de zaken haren dagelijkschen loop te verzekeren, niet om de kolonie in bloei en welvaart te doen toenemen.

Onze koloniën zijn ons onmisbaar, want op haar rust tegenwoordig ons bestaan; zij moeten ons onderhouden. Hun verlies is, zoolang de zaken op den tegenwoordigen voet blijven, de ondergang van het moederland. Men zou dus verwachten, dat ons bestuur alle middelen aangreep om zich het bestuur dier koloniën en haren bloei te verzekeren; in plaats daarvan zien wij het juist middelen te baat nemen, welke voor dat doel doodelijk zijn. Het verwacht alles van uitputting, dwang en willekeur, en toch het is alleen bij vrijheid en regtszekerheid dat zich kracht en welvaart ontwikkelen kunnen.

Buitenlandsche berigten.

GRIEKENLAND.

Brieven uit Athene van 26 september melden het vertrek van den Turkschen agent *Osman Effendi*, de benoeming van *Deligianni* tot president van den senaat, en van een Franschen philhelleen, den overste *Graillard*, tot directeur van oorlog. In weerwil van de vrij ernstige nota welk de Porte, onder dagteekening van 21 augustus, omtrent haren eisch tot voldoening, aan de gezanten der mogendheden rigtte, moet zij, volgens particuliere brieven, aan alle overheden van het rijk de strengste bevelen hebben gegeven, om de Grieksche onderdanen tot op nader order ongemoeid te laten. *Theodoor Grivas* was naar Janina vervoerd geworden, en zijn gevolg had zich tot de koninklijke genade gewend. In het koningrijk hadden geene verdere oproerige bewegingen plaats gevonden, en 1200 man onder *Gardikiosis Grivas* hadden Thebe, het punt waar de wegen van de noordelijke grenzen naar de hoofdstad ineenloopen, en 1000 man Phitiosis bezet. Zijne Majesteit was van voornemen eene kleine reis naar Thebe en Chalkis te doen. (*A. Allg. Zeit.*)

ITALIE.

De *Augsburger Allgemeine Zeitung* bevat een brief van een harer correspondenten uit Napels van 28 september, uit welken blijkt, dat het wantrouwen der Napelsche regering den hoogsten trap heeft bereikt. In weerwil van de gematigde uitdrukkingen, en van de bedaarde, onpartijdige berigten van dien correspondent (zoo als gewoonlijk alle correspondenten van de *Allgemeine Zeitung*) waren sedert langeren tijd al zijne brieven in beslag genomen, en in plaats derzelve uittreksels uit het regeringsblad geschoven. Slechts door omkooping van de postbeambten was het mogelijk uit Napels brieven te verzenden, want ook de paketten der gezantschappen waren aan den algemeenen maatregel van briefopening onderworpen.

Uit de gebergten van Aspromonte waren overigens op dien datum geene tijdingen ontvangen, daar alle mogelijke middelen beproefd werden, om te beletten dat er tijdingen van daar te Napels aankwamen, waardoor natuurlijk, elk, welke in die oorden bezittingen of betrekkingen had, in groote ongerustheid verkeerde. Het is evenmin vergunt derwaarts te vertrekken, uit vreeze, dat de toestand der hoofdstad er bekend mogt worden, waarmede de grootste gisting heerscht.

Men zegt algemeen dat de koninklijke troepen zeer slecht worden verpleegd, en dat de opstandelingen aan de troepenafdeelingen, welke zich op geïsoleerde posten bevinden, en soms dagen lang zonder voedsel gelaten worden, het noodige verschaffen, waardoor de troepen zich niet weinig met deze laatsten verbroederen.

— *Il Contemporaneo*, tegenwoordig het meest geachte blad van Rome, en dat beschouwd wordt als het half officiëele orgaan der pauselijke regering, behelst in zijn nommer van 25 september een zeer opmerkelijk artikel, over de »zoogenaamde *katholieke partij*" — welke in vele landen van Europa, Zwitserland, België, Italië, Frankrijk (en waarom ook niet in Nederland?) zich verzet tegen alle vrijzinnige hervorming, en zich vasthoudt aan alle verouderde misbruiken. Te regt merkt de *Contemporaneo* aan, dat de bedoelde partij zich geheel ten onregte den naam van *katholieke* aanmatigt, en ijver voor de godsdienst slechts als een dekmantel misbruikt, om geheime heerschzuchtige oogmerken te bedekken.

»Wie zou wel" — zegt bedoeld blad — den naam van *katholieke* partij aan een hoop lieden geven, wier stelsel het is, den vrede des lands aan hunne persoonlijke driften, aan hunne bijzondere belangen op te offeren, tweedragt aan te kweeken, welke op den duur met eene revolutie eindigen, of België alle die politieke vrijheden zou doen verliezen, welke het met zoo veel bloed en opoffering heeft gekocht? — Het doet ons van harte leed, dat deze misdadige factie het masker eener *katholieke partij* voorhangt, terwijl toch niets minder katholiek is, dan hunne wijze van *denken* en handelen."

Van België zich tot Zwitserland wendende, oordeelt de *Contemperaneo*, dat de naam van *katholieke partij* voor de kantons van het Sonderbund, en de vrienden der jesuiten, een nog veel *profaner misbruik* van dezen naam is. De *Contemporaneo* meent dat de landdag bevoegd is eene geestelijke orde (de jesuiten) te weren, welke overal, waar zij zich nestelt, en het allereerst in Italië zelve, wanorde en tweedragt aanstookt. Dit pausselijk blad maant overigens de afgescheidene kantons aan, zich te onderwerpen aan het oordeel der meerderheid, en houdt hun voor oogen, dat noch hun geloof, noch de uitoefening hunner godsdienst in gevaar verkeeren; dat voor deze alleen een strijd geoorloofd zijn kan, maar zeker niet voor de handhaving eener *zekere geestelijke orde*, over wier opneming men het zelve niet eens is. Mogten deze woorden van het geachte orgaan der pausselijke regering zoowel in Zwitserland als elders ingang vinden.

ZWITSERLAND.

Zug, *8 oct.* De *landgemeente* (dat is de vergadering van het volk) van Zug, 2 à 3000 man sterk, heeft heden besloten aan het Sonderbund getrouw te blijven, en zich te verzetten tegen de uitvoering van het besluit des landdags. Maar deze overwinning werd hevig betwist; de liberale oppositie was talrijk, en betoonde groote energie. Het was geheel het tegendeel van de volksvergadering van Schweis. Daar spraken alleenlijk de jesuiten-vrienden, terwijl de liberale tegenstanders en vooral de heer *Benziger* werden uitgefloten. Hier daarentegen traden slechts zwakke redenaars voor de regering en voor het Sonderbund op. Van de liberale zijde trad hier een eenvoudig handwerksman, *Keizer* op, die echter met zulk eene kracht en stoutmoedigheid sprak, dat in den beginne de tegenpartij geheel verbluft scheen, toen in een woedend gebrul uitbarste, en den redenaar trachte te overschreeuwen. Zijne liberale vrienden schreeuwden hem even luid hunnen bijval toe, en de groote vergaderplaats aan het meer, geleek aanvankelijk een slagveld van longen en tongen, tot dat beide partijen zich moede geschreeuwd hadden, en de redenaar weder gehoor vond:

»Het Sonderbund, zeide hij, onder anderen, is geen Zwitsersch denkbeeld geweest. Niet onder ons, niet in het land, dat de wieg der vrijheid was, is het ontstaan, maar het stamt uit het Swarzwald af, het is binnengesmokkeld onder de brave Zwitsers door een ellendig vreemdeling, door *Siegwart Muller!* (vreesselijke toejuiching der liberalen; gemor aan de andere zijden.) Wilt gij oorlog voeren voor de jesuiten, die gij niet eens in uw kanton hebt toegelaten? Is deze orde waard, dat de gansche eedgenootschap zich voor haar met burger- en broederbloed bevlekke? Heeft niet eenmaal een paus, een waardig opperhoofd der kerk, *Clemens XIV* die orde zelve, als gevaarlijk voor de godsdienst, verbannen? Wil de regering, die het volk godsdienstgevaar voorliegt, oorlog — welnu! maar dan stel ik haar verantwoordelijk voor alle gevolgen, voor al het vergoten burgerbloed; voor alle rampen van den aanstaanden burgeroorlog!" — Vreesselijke toejuichingen der oppositie vergezelden deze woorden. Toen het echter tot eene stemming kwam bleek het, dat de regering de meerderheid op hare zijde had; ongeveer $\frac{3}{5}$de tegen $\frac{2}{5}$de der aanwezigen. De liberalen verwijderden zich in massa en namen geen deel aan de verdere besluiten. Het was opmerkenswaardig ook de beschouwers in twee legers geschaard te zien. In het logement *Zum Löwen* waren de liberalen uit Zurich, Aargau, Schaffhausen, enz. vergaderd. Uit de vensters der tegenovergelegene huizen zagen vele Lucerners en Schweizers, eenige jesuiten en officieren van het Sonderbund, waaronder de generaal *Salis-Soglio*, [illegible] Deze heeren waren blijkbaar zeer ontevreden, dat de liberale oppositie zoo talrijk was, en zoo krachtig zich durfde vertoonen. (*A. A. Zeitung.*)

ENGELAND.

Londen, *6 oct.* Op de kermis te Nottingham had ll. maandag een afgrijselijk voorval plaats. Eene vrouw, die geattacheerd was aan de menagerie van den heer *Hylton*, en vele malen het publiek had onthaald op het schouwspel der magt die zij over den grooten leeuw *Nero* in zijn hok uitoefende, wandelde met een drie-jarig kind op den arm zeer nabij het hok van dat dier. Eensklaps sloeg het zijne beide reusachtige klaauwen door de opening onder de ijzeren staven van zijn hok en greep het hoofd van het kind, dat hij op de geweldigste manier verscheurde en misvormde. Met de grootste inspanning slechts mogt het gelukken het kind te bevrijden, dat, echter, volgens de laatste berigten zieltogend was.

De schrik, die zich van de aanwezigen meester maakte, was onbegrijpelijk en er ontstond eene [illegible]zelooze verwarring, veroorzaakt door de kreten [illegible] de leeuw zijne staven had verbroken en zijn [illegible] ontkomen was. Gelukkig werd deze laatste tijding gelogenstraft, anders ware de uitgestrektheid van [illegible] onheil niet te berekenen.

Londen, *7 oct.* De *Dublin Evening Herald* [illegible] dat het gouvernement een' maatregel beoogt, welke te gelijk strekken zoude tot afschaffing van de [illegible]men-belasting en van de kerkelijke belasting [illegible] Ierland, en dezelve zoude doen vervangen door [illegible] belasting op de bezittingen en op de inkomsten. De maatregel zoude aan het Parlement worden voorgesteld bij het begin van de aanstaande zitting.

— De hertog *de Broglie*, Fransch gezant, is door lord *Palmerston* uitgenoodigd, eenige dagen op [illegible] kasteel van Broadlands te komen doorbrengen. [illegible] hertog heeft gisteren aan deze uitnoodiging ge[illegible] gegeven.

— Onlangs is hier een boekje uitgegeven, bevattende een verslag van de tegenwoordige gesteldheid der nakomelingen van onze vroegere koningen. Daaruit blijkt, dat een der Tudors op dit oogenblik [illegible] Wapping leeft als koopman in vodden en oude fleschen. Een der plantagenes rijdt als voerman [illegible] eene omnibus tusschen Paddington en de bank.

— *Espartero* is Liverpool en Manchester gaan bezoeken, alvorens naar het vasteland te vertrekken.

— De dagbladen spreken van eene dubbele aanhouding door de douanen gemaakt, welke, wegens den rang van het personaadje, dat daarbij betrokken is, wel eene nadere vermelding verdient. Het betreft de hertog *van Devonshire* in persoon. De tolbeambten, op het spoor der smokkelpartij door eenige zekere aanwijzigingen gebragt, deden eene huiszoeking in het kasteel van zijne Genade en vonden er 30 gallons van den fijnsten Franschen brandewijn, welke, echter, omdat de regten daarvan niet waren betaald [illegible] door deze heeren in beslag genomen werden. Terzelfder tijd werd het jagt van den hertog, in de haven van Portsmouth ten anker liggende, insgelijks gesequestreerd, [illegible] waren smokkelende. Het verstaat zich, dat de hertog aan dit alles geheel vreemd is.

— Men vreest dat de vermindering der werkloonen te Manchester en de schorsing van den arbeid door eenige fabriekanten, aanleiding zullen geven tot even betreurenswaardige tafereelen als in 1842.

— Gisteren morgen zijn berigten uit Zuid-Australië ontvangen, die tot 5 mei loopen, en zeer voldoende luiden. Voornamelijk is het ontvangen verslag der mijn-associatie gunstig; zij werd in 1845 opgerigt, en heeft van september 1845 tot de jl. maand maart 9800 tonnen kopererst laten delven, waarvan meer dan de helft naar Swansea verscheept is. De winst was zoo groot, dat de directeuren het plan vormden om een dividend van 50 pCt. uit te deelen.

FRANKRIJK.

Parijs, *7 oct.* Z. M. vierde gisteren zijn vier en zeventigsten verjaardag, al de ministers hebben op het kasteel van St. Cloud gedineerd. Behalve de hertog *van Nemours*, die zich in het kamp van Luneville bevindt, en de hertog *van Aumale*, die naar Algerië vertrokken is, was de geheele koninklijke familie vereenigd. H. K. H. mevrouw de prinses *Adelaïde* is haar 71ste levensjaar ingetreden.

— Weinige dagen geleden kondigde het ministerie aan, dat de leening bepaaldelijk uitgesteld was, en thans is juist het tegendeel waar, daar zij binnen eenige dagen genegocieërd zal worden. Eerstdaags kan men het besluit daartoe in den *Moniteur* verwachten. Hoe stellig het gerucht van de ophanden zijnde negociatie, echter, ook zij, is het wijselijk de gebeurtenissen af te wachten, daar de ministers wel op nieuw van besluit, ten deze, zouden kunnen veranderen. Intusschen is het zeker, dat het slechts twee kenzen heeft: of de leening aan te gaan tot een' hoogen prijs, of de schatkist tot op het einde der crisis tot een volstrekt geldgebrek te veroordeelen.

— De familie van den maarschalk *Oudinot* zal, naar men zegt, in den vorm, van gedenkschriften, zeer belangrijke bijzonderheden aan den dag brengen betreffende de veldslagen van het keizerrijk, naar aanleiding van papieren uit de nalatenschap des overledenen maarschalks. Hierbij zullen ook ver-

verscheidene brieven van den keizer en andere hoog geplaatste personen uitgegeven worden.

Parijs, 8 oct. Het schijnt thans zeker, dat het denkbeeld, om het tijdstip van de bijeenkomst der Kamers te vervroegen, geheel en al door het ministerie is opgegeven geworden. Deze bijeenkomst zal op den gewonen tijd plaats hebben, te weten tusschen den 25sten en 30sten december.

— Men verzekert, dat eerstdaags een besluit zal verschijnen, hetwelk aan den maarschalk *Soult* den titel van prins zal verleenen. Hij zal zich voortaan prins in plaats van hertog *van Dalmatië* noemen.

SPANJE.

Madrid, 3 oct. Volgens *el Clamor Publico* liep het gerucht, dat morgen in de *Gaceta* de decreten zouden verschijnen, waarbij de hertog der Overwinning zou benoemd worden tot Spaansch ambassadeur te Londen en de luitenant generaal *Francisco Serrano* tot kapitein-generaal van Nieuw-Kastilië.

BELGIE.

† *Brussel*, 10 oct. »Nog zijn de moordenaars van mej. *Evenepoel*, niet ontdekt, of reeds heb ik u weder zulk eene schrikkelijke tijding mede te deelen. Dezen nacht heeft er in de *rue de la Fourche* eene vreesselijke gebeurtenis plaats gehad. Een schoenmaker, die bij wijlen niet wel bij zijn hoofd was, heeft, in eene vlaag van krankzinnigheid zijne vrouw, en het kind zijner zuster, dat, daar zijn huwelijk kinderloos was, bij hem woonde, den hals afgesneden. Vervolgens heeft de ongelukkige zich selven eene diepe snede in den hals toegebragt, die, zoo men zegt, doodelijk is. De ongelukkige man is naar een der hospitalen gebragt.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 10 oct. Volgens de in omloop zijnde geruchten, zoude de baron *Schimmelpenninck van der Oije*, die tot gouverneur der provincie Gelderland, en mr. *Bruce*, die tot gouverneur van Overijssel benoemd is, hun ontslag nemen; de eerste als lid van de Eerste, de tweede als lid van de Tweede Kamer, in welk geval er vijf nieuwe leden in de aanstaande zitting in de Tweede Kamer zitting zullen nemen.

— Naar men verzekert, zou de heer *Cornets de Groot*, secretaris generaal bij het departement van koloniën, benoemd worden tot raad van Nederlandsch Indië, in de plaats van den heer *van Nes*, die met pensioen als zoodanig is afgetreden, en zou de generaal-majoor jhr. *van der Wijck* tot opperbevelhebber van het Oostindische leger zijn benoemd, ter vervanging van den luitenant-generaal *Cochius*, aan wien op deszelfs herhaald verzoek, pensioen zou zijn verleend.

— Men verneemt, dat er een bevel van in-hechtenis-stelling door den regter zoude verleend zijn tegen een' advokaat ter dezer stede, die, door zedeloos gedrag, ten laatste tot het misdrijf van valschheid in geschrifte zoude gebragt zijn.

Arnhem, 9 oct. Men meldt uit Berlijn van den 6den dezer, dat prinses *Albert van Pruissen*, gelijktijdig met den koning van Pruissen te Berlijn aankomende, hare kinderen aan het Pruissische hof heeft achtergelaten, en zelve zoo lang in 's Gravenhage zal vertoeven, tot dat er eene beslissing gevallen is in haren eisch tot echtscheiding. Men verzekerde, dat het Pruissische hof zeer ontevreden was over dezen stap.

Arnhem, 11 oct. Naar wij vernemen heeft de raad dezer stad, in deszelfs vergadering van eergisteren, zich genoegzaam overtuigd verklaard, dat de *kantteekening* of het *bijvoegsel*, tot artikel 1 van het stedelijk reglement, zoo als die voorkomt op het ten raadhuize voorhanden afschrift van hetzelve, wezenlijk een authentiek deel van het reglement uitmaakt; dien ten gevolge heeft de raad besloten de benoeming van den heer mr. *J. W. Schiff*, als niet wettig te beschouwen, daar dezelve niet overeenkomstig bedoelde bepaling is geschied; wijders heeft de raad, overeenkomstig de bepaling van het reglement, deze benoeming aan de uitspraak van Z. M. den koning onderworpen.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 11 october.

De Engelsche dagbladen brengen weinig staatkundig nieuws aan; particuliere brieven schijnen de finantiële gesteldheid als minder verontrustend voor te stellen; het vertrouwen keerde allengs terug.

Uit Spanje zijn eindelijk per gewonen koerier berigten ontvangen omtrent de jongste verandering van ministerie; het schijnt dat de heeren *Salamanca* en *Escosura*, aangespoord door den heer *Bulwer*, sedert eenigen tijd den invloed van generaal *Serrano*, welke door *Narvaez* gewonnen was, door den *invloed* van een ander poogden te vervangen, en de koningin geheel in de armen der progressisten te werpen. Het heeft echter niet mogen gelukken *Serrano* te onttroonen, en deze mislukte intrigue is de gansche oorzaak van de plaats gehad hebbende verandering van ministerie.

— Te Parijs liep het gerucht rond, dat de regering zeer belangrijke tijdingen uit Napels had ontvangen; niets was evenwel daaromtrent in het publiek uitgelekt.

Koning *Jérome*, was na dertigjarige ballingschap te Parijs aangekomen.

De heer *Beauvallon*, beschuldigd van valsche getuigenis, is veroordeeld tot acht jaren tuchthuisstraf.

Ingezonden stukken.

(Daar wij in der tijd een verslag hebben medegedeeld van de verklaring door J. TER LINDE voor het provinciaal geregtshof afgelegd, door welke verklaring, vooral nadat dezelve op bevel van den heer voorzitter was opgenomen in het notulen-blad, de heer mr. B. REIGERS, zich noodwendig zeer bezwaard moest achten, — zoo rekenen wij ons ook verpligt onderstaanden brief en rekwest, op ZEd. Gestrs. verzoek, mede te deelen. R.)

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

WEL EDELE HEER!

De *Arnhemsche Courant* heeft in der tijd medegedeeld de verklaring, welke TER LINDE voor het hof heeft afgelegd; ik vermeen derhalve van UEd. te mogen verwachten, dat UEd. thans ook het, dien ten gevolge, door mij aan het provinciaal geregtshof ingediende adres, wel zult willen publiek maken.

Het hof heeft zich aangaande hetzelve incompetent verklaard; toen heeft de raad van toezigt en discipline zich deze zaak aangetrokken, en, na gedaan onderzoek en na mij te hebben gehoord, gemeend, mijnen in de zaak van GEPKENS betoonden ijver te moeten prijzen, en verklaard geene termen te hebben gevonden, hetzij tot schorsing, hetzij tot berisping; wel, echter, meende de raad, dat ik in de gegeven omstandigheden onvoorzigtig had gehandeld, en dat dezelve mij dus moest waarschuwen, om in het vervolg voorzigtiger te zijn.

In hoeverre mijne handelwijze, destijds en afgezien van hetgeen later is gebeurd, en door mij niet konde worden voorzien, onvoorzigtig moet worden genoemd laat ik aan het oordeel van een ieder over.

Met dit een en ander te plaatsen zult UEd. tevens verpligten.

UEd. Dw. Dienaar,
B. REIGERS.

Arnhem, 7 October 1847.

Den Heeren President en Raden van het provinciaal geregtshof van Gelderland!

EDEL GROOT ACHTBARE HEEREN!

Met de grootste verontwaardiging heb ik vernomen, dat, in de zitting van 2 september jl., in mijne afwezigheid, en zonder dat ik in de mogelijkheid was mij daartegen te kunnen verdedigen, JAN TER LINDE ten mijnen opzigte daadzaken en omstandigheden heeft verklaard, welke, indien zij waar waren, mij onwaardig zouden doen zijn, om langer lid dier orde te blijven, tot dewelke ik de eer heb te behooren. Betrof die verklaring alleen mijnen persoon, ik zoude het overtollig, ja zelfs beneden mij hebben geacht, om mij te verdedigen tegen de lasterlijke aantijgingen van eenen TER LINDE, die reeds wegens laster is veroordeeld, zoodat hij zelfs niet eens onder eede mogt worden gehoord.

Die verklaring betreft mij, echter, vooral als advokaat, omdat ik, ingevolge dezelve, juist van mijne betrekking als zoodanig een schandelijk misbruik zoude hebben gemaakt, en in het uitoefenen daarvan eene daad zoude hebben gepleegd, welke, ik herhaal het, mij dezelve onwaardig zoude maken.

Het is daarom, dat ik heb gemeend, alvorens mij voor het publiek te regtvaardigen, mij bij het hof voor hetwelk ik de eer heb mijne betrekking als advokaat uit te oefenen, te moeten verdedigen, te meer daar ik uit de omstandigheid, dat op last van het hof van die verklaring aanteekening is gehouden, vermeen te moeten afleiden, dat het hof althans eenig gewigt aan die verklaring heeft gehecht.

Toen ik de verdediging van den kapellaan GEPKENS op mij had genomen, heb ik een zoo naauwkeurig mogelijk onderzoek gedaan naar alles wat over die zaak eenig licht konde verspreiden; al de resultaten van dat onderzoek, en mijne daarop gegronde overtuiging van de onschuld van GEPKENS heb ik aan het hof bij de verdediging medegedeeld, en destijds mogt ik dan ook den dank van het openbaar ministerie wegdragen, voor de loijale wijze, waarop ik die zaak had behandeld.

Van die wijze van handelen, Edel Groot Achtbare Heeren, ben ik niet afgeweken, want ik heb het oogenblik niet vergeten, waarin ik met plegtigen eede beloofde, geene zaak te zullen verdedigen, van welker regtvaardigheid ik niet overtuigd was; die overtuiging, echter, hebbende, konde ik niet vergeten, wat mijn pligt als verdediger van mij vorderde.

Hoeveel eerbied mij 's hofs uitspraak inboezemde, mijn pligt vorderde van mij, alle wettige middelen aan te wenden, om dezelve te doen vernietigen. Ik voorzag mij in cassatie. Hangende dit beroep werd mij op de griffie op last van den heer voorzitter het indruksel op den slijpsteen van GEPKENS getoond. Ik verzocht toen den heer procureur-generaal, om de gereedschappen van GEPKENS in beslag te doen nemen, vermits die omstandigheid bij eene eventuële behandeling der zaak van het grootste gewigt zoude kunnen zijn.

ZEd. Gr. Achtb. schreef mij hierop, daartoe geene bevoegdheid te hebben, maar verzocht mij, zelf de noodige maatregelen te nemen. Dit heb ik gedaan, en eerst toen ik bemerkte, dat in het gedrukt requisitoir van ZEd. Gr. Achtb. van deze omstandigheid werd melding gemaakt, heb ik ook van mijne zijde daaraan publiciteit gegeven.

Toen ik de eerste berigten van de zelfbeschuldiging van TER LINDE ontving (eene beschuldiging mijns inziens van veel gewigt, omdat dezelve konde leiden tot het geval in artikel 409 alinea 1 van het Wetboek van Strafvordering bedoeld) heb ik deselve onmiddellijk aan den heer procureur-generaal ter hand gesteld, met verzoek om het noodige onderzoek te bewerkstelligen, en eerst toen het openbaar ministerie zulks weigerde, ben ik zelf gaan onderzoeken, ten einde mij persoonlijk te overtuigen, wat er van die zaak was.

Hoezeer ik TER LINDE heb gewaarschuwd voor de gevolgen van zijne bekentenis, en hem heb aangeraden, om, zoo zij een gevolg van omkooping of belofte was, dan nog terug te treden, en niet zichzelven en anderen ongelukkig te maken, en dat, niettegenstaande dit alles TER LINDE eene volledige bekentenis aflegde, dat hij de dader van den op MARIA WIGCHERINK gepleegden aanslag was, heb ik opentlijk verklaard, toen er omtrent mijn onderzoek, en het resultaat daarvan, allerhande berigten in de dagbladen werden medegedeeld, en die verklaring was ik bereid, zoo mij de gelegenheid daartoe was gegeven, met eede te bevestigen.

Daarom verklaar ik UEd. Groot Achtbare nu, op den eed door mij afgelegd, dat de verklaring van TER LINDE is lasterlijk, dat ik in stede van hem aan te moedigen, hem ten dringendste heb gewaarschuwd en hem op alle gevolgen van zijne bekentenis heb opmerkzaam gemaakt; dat ik hem, onder anderen, woordelijk heb gezegd, dat zoo hem ook gratie van de doodstraf werd gegeven, hij er over kon rekenen, om tot geeseling, brandmerk, en vijftien à twintig jaren tuchthuisstraf te worden veroordeeld, waarop hij rillende vroeg, dus ook geeseling en brandmerk? hetgeen ik nogmaals bevestigend beantwoordde; dat er van eene vlek welke MARIA WIGCHERINK zoude hebben, tusschen mij en TER LINDE nimmer sprake is geweest, en ook niet heeft kunnen zijn, want dat ik hiervan nooit iets heb gehoord, voor en aleer MARIA WIGCHERINK te Zutphen als getuige tegen TER LINDE optredende, zelve van die omstandigheid had gesproken, hetgeen mij eenige dagen later hier werd verhaald, en dat ik in het algemeen in deze zaak niets heb gedaan, hetgeen met mijnen pligt en mijn geweten zoude strijden, en niet door dezelve werd gevorderd.

Zoo UEd. Groot Achtbare aan de waarheid dezer mijner verklaring in het minst mogt twijfelen, verzoeke ik UEd. Groot Achtbare ten dringendste, vooral uit hoofde der betrekking, welke ik bekleed, mijn gedrag in deze ten strengste te doen onderzoeken, ten einde zoodoende elke verdenking kunne verdwijnen, welke op mijn karakter den geringsten vlek zoude werpen, en opdat ik in staat moge worden gesteld, om in mijne eer en goeden naam, welke opentlijk zijn aangerand, ook opentlijk te worden hersteld.

Arnhem, 11 september 1847.

't Welk doende, enz.

B. REIGERS.

Dezelfde hand welke ons dezer dagen het artikel »*Willekeur*" (*Arnhemsche Courant* van 7 dezer) mededeelde, heeft ons ook toegezonden het rekwest waarvan in dat artikel wordt melding gemaakt en dat van den volgenden inhoud is:

Aan den dijkstoel van het polderdistrict van den Tielerwaard.

MIJNE HEEREN!

Geven met verschuldigden eerbied te kennen:

De ondergeteekende dijkgeslaagden in den Westluidenschen Waaldijk, gelegen onder den Tielschen polder.

Dat bij missive van UEd. Gestr. in dato Tiil den 26sten augustus 1847, no. 39 is kennis gegeven, dat door UEd. Gestr. bij het voeren der 2de schouw langs den Waalkant op den 19den dier maand, den bedoelden dijk is beschouwd. »Dat de steenpuin in »den buitenloop moet worden weggeruimd en de »herstelling met aardspecie moet plaats hebben en »dat de naschouw daarover gevoerd zal worden op »den 2den october aanstaande.

Dat van aloude tijden, een groot gedeelte van den gemelden dijk, schaardijk is geweest, die als in de zuid-weste en zuiden winden gelegen, bij hooge waterstanden der Waal immer zeer veel door den golfslag lijdt, zoodanig dat niet zelden de buitenglooijing, ofschoon met klei aangevuld en berwaard naar behooren, zelfs, soms tot drie malen in een jaar, tot aan den buitenkant des wagenspoors wegsloeg.

Dat de herstelling steeds plaats had met klei-specie van den toen in de nabijheid nog in overvloed bestaanden buitengrond; edoch sedert eenige jaren en door het wegspoelen van den buitengrond, en door de veranderde sieringen op de aardhaling van buitendijks, geene aardspecie meer is aangevoerd, maar door den dijkstoel binnendijks, is aangewezen.

Dat hierdoor de vruchtbaarste en beste binnengronden bij zoo belangrijken en jaarlijks terugkomenden afslag des dijks, voor de voet aan, stonden vergraven en voor altijd onbruikbaar gemaakt te worden, en dat deze zoo schadelijk als in de gevolgen vooral voor den landbouw noodlottige omstandigheid, gevoegd bij het doellooze van deze wijze van beschutten der dijken, de belanghebbende dijkgeslaagden, voornamelijk in den schaardijk, hebben doen omzien naar een beter en hechter beschutmiddel voor de dijken tegen den geweldigen golfslag.

Dat men daarom tot het besluit is gekomen om het middel van *beruwaarding* vaarwel te zeggen, en in plaats daarvan als middel van beschutting, in den jare 1838 op de buitenglooijing des schaardijks eene laag zeer groven steenpuin te storten.

Dat deze behandeling der dijk-vakken den dijkstoel niet geheel scheen te overtuigen dat dit puin de oude wijze van beschutten genoegzaam zou verbeteren, in dier voege dat in 1839 dezelve werd afgekeurd.

Dat in 1840 het vak no. 27 met eene zeer dikke laag, grof steen-puin werd bedekt, en de overige schaardijkvakken beruwaard.

Dat nadat het stormachtige wintersaizoen, vergezeld van hooge waterstanden, daaraan zijne krachten had beproefd, het in het voorjaar 1841 bleek, dat al de, door beruwaarding beschutte dijkvakken, tot in het hart des dijks, waren weggeslagen, terwijl het dijkvak no. 27 hetwelk met steen-puin was beschut, weinig of niets had geleden!

Dat niettegenstaande eene zoo gunstige uitkomst deze bepuining in het volgende jaar 1841 nog werd afgekeurd; ten gevolge waarvan onderscheidene vakken in 1842 slechts *onderaan den voet* van steenpuin werden voorzien, zonder dat zulks eenige afkeuring onderwond.

Terwijl in 1843 dat gedeelte waar geen puin lag, met aardspecie en beruwaarding werd opgemaakt.

Dat het al meer en meer bleek dat het bepuinde gedeelte des dijks, tegen den sterken golfslag, bestand bleef, en het beruwaarde, telkens bezweek.

Dat men hierdoor bemoedigd, in 1845 de geheele buitenglooijing der schaardijk-vakken des polders, en der stad Tiel, met grove puin bestortte, met dat gunstig gevolg, dat in dat jaar de dijkstoel zich van het nuttige deser bepuining scheen overtuigd te hebben, althans deze wijze van behandeling uitdrukkelijk goedkeurde, en op daartoe gedane aanvraag des polderbestuurs »of men daarmede zou blijven voortgaan'' een toestemmend antwoord heeft gegeven.

Dat men vervolgens met alle mogelijke krachtsinspanning, de bepuining zooveel mogelijk verder heeft volmaakt, met dat gelukkig gevolg, dat de dijkstoel, geheel en al van het nuttige der bepuining, schijnt overtuigd geweest te zijn, althans in 1846, het dijkvak no. 11 heeft ingeschouwd, omdat het niet genoegzaam van steenpuin was voorzien, en vervolgens, nadat hetzelve met steenpuin was aangevuld en hersteld, bij *schouwing goedgekeurd!*

Dat de ervaring, sedert den jare 1838, tijdvak van den aanvang der bepuining, heeft doen zien, dat de bepuinde buiten-dossering des dijks, steeds den golfslag bij hooge waterstanden, gedurende de stormen zelfs in de wintersaisoenen, heeft kunnen weerstaan, zonder, eenige beduidende reparatie te behoeven, niettegenstaande hier de rede was, van eenen schaardijk, waar langs dagelijks de stoombooten passeerden en steeds over deszelfs geheele lengte, aan de zuidweste en zuide stormen was blootgesteld; terwijl de aanvulling met aardspecie en beruwaarding, onder dezelfde omstandigheid\ telkens bezweek!

Dat de rekwestranten alzoo niet mogen ontveinzen, met zeer veel leedwezen ontvangen te hebben des dijkstoels hiervoren vermeld allezins onverwachte *order* tot opruiming dier, wet zooveel *kosten* en moeiten daargestelde *steenpuin-beschutting* en de daarvoor in de plaatsstelling der bekende beruwaarding . . . . . .

Eene wijze van beschutting die door de ondervinding sedert zoo vele eeuwen, steeds is bevonden, ten eene male *onvoldoende* te zijn, en, in vergelijk van de steenpuin-beschutting, volstrekt geene waarde te bezitten.

Dat ook eene opsiering van een te voren door den dijkstoel bij herhaling goedgekeurd werk, in geen geval, dan om zeer overwigtige redenen en een klaarblijkelijk nut of voordeel, behoort plaats te hebben, immers door eene zoodanige opsiering zonden de dijkgeslaagden nutteloos in groote schade vervallen, wegens de opruiming van een werk, dat zij ter goeder trouwe, met opoffering van groote kosten, hebben daargesteld,

Om alle welke redenen de rekwestranten met vorigen eerbied zijn verzoekende: dat het den dijkstoel moge behagen deszelfs hierboven genoemde order te wijzigen, zoodanig, dat de gedane bepuining, althans voor zoo verre die de dijkvakken van den schaardijk betreft, moge blijven bestaan.

Hetwelk verhopende:

(*Volgen de ondergeteekende der dijkgeslaagden.*)

Heusden (*Noord-Braband.*)

Toen in den jare 1845 het een derde gedeelte der kiezers binnen de stad Heusden (Noord-Braband) moest aftreden, werden twee harer leden niet herkozen.

Dit had een adres aan Z. M. ten gevolge, waarbij wordt te kennen gegeven: dat de uitoefening van het stemregt bij de grondwet aan ieder ingezeten gewaarborgd, aldaar opentlijk was geschonden; van die schending, schijnt het stedelijk bestuur de overtuiging gehad te hebben, toen bij de opening der stembiljetten weigerden: die, echter zoo wij vernemen nader bevolen is, in afwachting van hoogere beschikking.

Het bovengemeld adres, bevatte de navolgende klagten:

1o. Dat door het collegie van burgemeester en wethouders, noch de stembiljetten, noch de beide lijsten, bevattende de namen der aftredende en aanblijvende kiezers, noch die der personen, welke de vereischten bezitten, om tot kiezer te worden benoemd, op eene wettige wijze waren opgemaakt, ingevuld en vastgesteld.

2o. Dat tot de uitoefening van het stemregt waren toegelaten: personen, die ofschoon in eene naburige gemeente de gevorderde belasting tot uitoefening van het stemregt betalende, verzuimd hadden, het stedelijk bestuur daar van kennis te doen, dragen, alsmede moeders, weduwen, die geene opgave gedaan hadden van die hunner zoons, dewelke zij hun stemregt begeerden verrigt te hebben.

3o. Dat een lid van den stedelijken raad, in persoon, bij een aantal ingezetenen de blanco biljetten heeft opgehaald en buiten hunne tegenwoordigheid heeft ingevuld of doen invullen.

4o. Dat dien tengevolge een aantal ingezetenen die lezen noch schrijven kunnen, op hun naam andere personen hebben zien weggelaten; wier herkiezing zij verlangden.

5o. Dat de stembiljetten niet op den zesden zijn opgehaald geworden, en dan nog voor een gedeelte zonder bus.

Dit adres was *onbeantwoord* gebleven, en op nader aanzoek onlangs aan Zijne Majesteit den Koning ingediend, is tot op heden geene beschikking ontvangen.

Inmiddels is er eene vacature bij het stedelijk bestuur ontstaan, en nu zullen de kiezers moeten geroepen worden, en ziet, de aanhangige kwestie nog onbeslist; onwettig benoemde personen zijn het kies-collegie ingeslopen; zal men die toelaten tot grootere onwettigheden mede te werken; zal zoo, zijn grondwettig staatsburgerlijk regt zien knoeijen? de tijd zal leeren wat daarvan is, bij tezamenkomst van het kies-collegie, die ophanden is.

Advertentien.

Het Kindje, ons den 26sten der vorige maand geschonken, werd ons heden door den dood ontrukt.

ARNHEM,
den 7den October
1847.

D. VAN AALST,
L. C. F. VAN AALST, *VAN OPHUIJSEN*.

Algemeene kennisgeving.

---

† † † De Notaris *C. E. STOLK*, te *Bemmel*, zal, op Donderdag den 14den October 1847, des voormiddags ten 9 ure, ten den Huize *Strijdhagen*, te *Bemmel*, in het openbaar verkoopen:

Eenen aanzienlijken INBOEDEL, bestaande in allerhande MEUBILAIRE GOEDEREN, waaronder TAFELS, STOELEN, LEDIKANTEN met BEHANGSELS, een LINNENKAST, CHIFFONNIÈRES, TOILET- en WASCHTAFELS, SPIEGELS, uitmuntende TAPIJTEN, VAL- en MEUBELGORDIJNEN, wel gevulde BEDDEN, KOPER-, TIN-, IJZER-, BLIK-, GLAS, PORCELEIN- en AARDEWERK, MELK-, WASCH-, DEEL- en TUINGEREEDSCHAPPEN, een nieuwe HANDBRANDSPUIT, een MESTVAALT, dragende MELKKOEIJEN en ander VEE, vette VARKENS, enz.

Zullende alles op Woensdag den 13den October, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, te zien zijn.

---

† † † Er wordt [illegible] aangeboden eene ter dezer stede gevestigde BROOD-, KOEK- en BANKET-BAKKERS-AFFAIRE, met HUIS en ERVE, ook zoude er, des verkiezende, een gedeelte der koopspenningen gevestigd kunnen blijven. — *Brieven franco*, onder Letters A. Z., aan het Bureau dezer Courant.

Rijn-Stoomboot-vaart, KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, (precies) om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Deze dienst sluit zich te *Duisburg* aan den *Köln-Mindener-Spoorweg* en biedt alzoo eene zekere gelegenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avonds te *Keulen* aan te komen, en met de om 9½ uur van daar vertrekkende Boot dezer Maatschappij naar *Coblenz*, *Mainz*, *Mannheim* en *Straatsburg* verder te kunnen reizen, wordende naar al deze plaatsen directe en Personaal-Kaarten afgegeven, welke groote voordeelen aanbieden.

Aankomst te Arnhem *des avonds omstreeks zes ure*, in correspondentie met den laatsten Spoortrein naar *Amsterdam* en Diligences naar *Nijmegen* en *Zutphen*.

Door deze gelegenheid is het mogelijk goederen van *Amsterdam* naar *Keulen* in twee, naar *Mainz* en *Frankfort* in drie, naar *Mannheim*, in drie en een halven, en naar *Straatsburg* in vier en een halven dag te verzenden.

Nadere inlichtingen, zoo ook het Tarief van de vrachten, in *eens* van *Amsterdam* tot *Straatsburg* en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, de Factorij der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg te *Amsterdam* en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*JONKER.*)

Arnhem, Junij 1847.

H. BUDDE, *G.J.Zn.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Oct. 1 El 9 Palm 0 Duim; gew. 11 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.